

Pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja

Pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja priznaje se za njegu djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom koja je:

- potpuno ovisna o pomoći i njezi druge osobe jer joj je zbog održavanja života potrebno pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko-tehničkih zahvata za koju je prema preporuci liječnika roditelj ili njegovatelj osposobljen
- u potpunosti nepokretna i uz pomoć ortopedskih pomagala ili
- koja ima više vrsta oštećenja četvrtog stupnja (tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili osjetilnih) zbog kojih je potpuno ovisna o pomoći i njezi druge osobe pri zadovoljavanju osnovnih životnih potreba.

Pravo na status roditelja njegovatelja priznaje se roditelju djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom koji ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

Ako u obitelji ima dvoje djece ili više djece s teškoćama u razvoju ili osoba s invaliditetom pravo se može priznati i jednom i drugom roditelju.

Ako dijete s teškoćama u razvoju nema roditelja, ako roditelji ne žive s njim ili zbog psihofizičkog stanja nisu u mogućnosti pružiti mu potrebnu njegu pravo na status njegovatelja može se priznati bračnom ili izvanbračnom drugu roditelja djeteta s teškoćama u razvoju, životnom ili neformalnom životnom partneru roditelja djeteta s teškoćama u razvoju, srodniku u ravnoj lozi i srodniku u pobočnoj lozi do zaključno drugog stupnja koji ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom, kao i u slučaju ako u jednoroditeljskoj obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju ili osoba s invaliditetom.

Pravo na status njegovatelja priznaje se osobi po izboru osobe s invaliditetom uz njezinu suglasnost, odnosno suglasnost njegovog zakonskog zastupnika, koja živi u zajedničkom kućanstvu s osobom s invaliditetom.

Uvjeti za priznavanje prava na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja:

- da je roditelj ili član kućanstva punoljetan
- da ima poslovnu sposobnost
- nije lišen roditeljske skrbi
- ima psihofizičke sposobnosti za pružanje potrebne njege i pomoći i koji pruža njegu
- živi u kućanstvu s djetetom s teškoćama u razvoju ili osobom s invaliditetom koji ispunjavaju gore navedene uvjete i ima prebivalište na istoj adresi
- koji je osposobljen za pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko-tehničkih zahvata za njegu djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom koji ispunjavaju gore navedene uvjete i koji pruža njegu.

Pravo se ne priznaje:

- ako je djetetu s teškoćama u razvoju ili osobi s invaliditetom priznato pravo na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja ili je osiguran smještaj prema drugim propisima osim u slučaju osiguranja smještaja žrtve obiteljskog nasilja
- ako je dijete s teškoćama u razvoju ili osoba s invaliditetom korisnik usluge cjelodnevnog boravka na temelju Zakona o socijalnoj skrbi
- ako roditelji koriste roditeljni, roditeljski ili posvojiteljski dopust za isto dijete

- roditelju ili drugoj osobi kojoj je izrečena mjera za zaštitu prava i dobrobiti djeteta prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi
- roditelju ili drugoj osobi ako postoji zapreka iz članka 261. stavka 1. Zakona o socijalnoj skrbi
- ako osoba za koju se traži pravo ima sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju ili nije pokrenut postupak za raskid, utvrđenje ništetnosti ili poništaj ugovora.

Priznavanje prava u slučajevima kada dijete s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom boravi u predškolskoj, obrazovnoj ili zdravstvenoj ustanovi, domu socijalne skrbi, centru za pružanje usluga u zajednici ili kod drugog pružatelja usluge:

Pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja **ne** priznaje se ukoliko je dijete s teškoćama u razvoju ili osoba s invaliditetom korisnik usluge cjelodnevnog boravka na temelju Zakona o socijalnoj skrbi.

Iznos naknade

Naknada za roditelja njegovatelja ili njegovatelja iznosi 4.000 kuna mjesečno (800 % osnovice) ili 4.500 kuna mjesečno (900 % osnovice) ako se dijete s teškoćama u razvoju ili osoba s invaliditetom zbog zdravstvenog stanja ne može uključiti u programe i usluge u zajednici ili 6.000 kuna mjesečno (1200 % osnovice) za roditelja koji samostalno njeguje dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom te on ima prava iz mirovinskog osiguranja, obveznog zdravstvenog osiguranja i prava za vrijeme nezaposlenosti, kao zaposlena osoba prema posebnim propisima.

<https://hr.n1info.com/vijesti/roditelj-njevodatelj-sa-4-000-kn-ne-moze-pokriti-ni-osnovne-potrebe/>

Obračun i isplatu naknade, uspostavu prijavno–odjavnih podataka za obvezna osiguranja te uplatu doprinosa za obvezna osiguranja obavlja Ministarstvo putem centra za socijalnu skrb, a od 1. siječnja 2023. godine putem Hrvatskog zavoda za socijalni rad, sredstva za te namjene osiguravaju se u državnom proračunu.

Roditelj njegovatelj ili njegovatelj ima pravo na naknadu tijekom korištenja odmora roditelja njegovatelja ili njegovatelj u trajanju od četiri tjedna tijekom godine, kao i za vrijeme privremene nesposobnosti za pružanje njege koja traje do dva mjeseca, a koje se utvrđuje odgovarajućom primjenom propisa iz obveznog zdravstvenog osiguranja kojima je utvrđena privremena nesposobnost za rad, djetetu s teškoćama u razvoju ili osobi s invaliditetom može se priznati pravo na uslugu smještaja.

Pravo na odmor

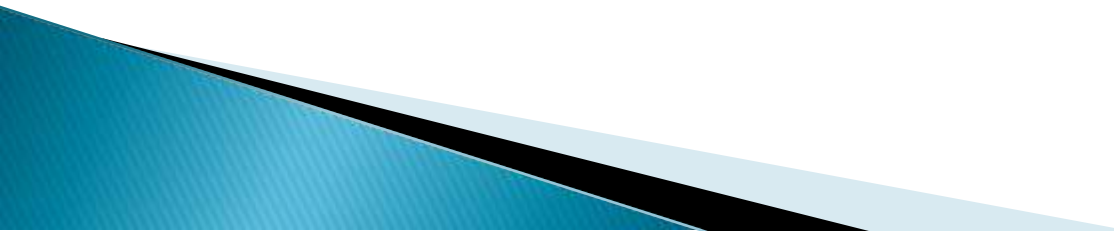
Roditelj njegovatelj ili njegovatelj može tijekom godine koristiti odmor u trajanju od četiri tjedna.

Tijekom korištenja odmora roditelj njegovatelj ili njegovatelj ima pravo na naknadu. **Ostvarivanje prava**
Postupak za priznavanje prava na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja pokreće se na zahtjev stranke pri nadležnom centru za socijalnu skrb do 31. prosinca 2022. godine, a od 1. siječnja 2023. godine pri Hrvatskom zavodu za socijalni rad. Osobu se upućuje na vještačenje u Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Pravo se ostvaruje temeljem nadležnog rješenja centra za socijalnu skrb, a od 1. siječnja 2023. godine Hrvatskog zavoda za socijalni rad. Pravo se priznaje danom izvršnosti rješenja.

Adrese i telefonske brojeve centara za socijalnu skrb možete pronaći na mrežnim stranicama [Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike](#).

Prestanak prava

Pravo prestaje:

- *na zahtjev roditelja njegovatelja ili njegovatelja
 - *ako se promijene okolnosti vezane uz zdravstveno stanje djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom,
 - *ako se mijenja njegovatelj po izboru osobi s invaliditetom ili
 - *ako se promijene okolnosti vezane uz roditelja njegovatelja ili njegovatelja
 - *ako roditelj njegovatelj ili njegovatelj zbog neopravdanih razloga ne obavlja poslove njegovatelja
 - *ako se roditelj njegovatelj ili njegovatelj nalazi u istražnom zatvoru ili na izdržavanju kazne zatvora
-

*ako roditelj njegovatelj ili njegovatelj zasnue radni odnos, obavlja obrtničku, samostalnu ili neku drugu profesionalnu djelatnost

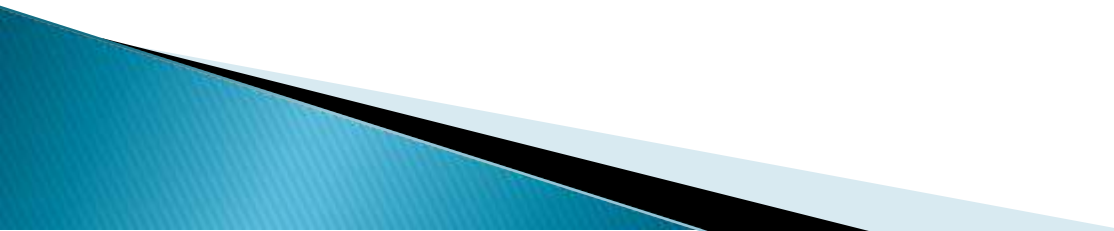
*kada roditelj njegovatelj ili njegovatelj navrši 65 godina života, osim ako i nadalje ispunjava zakonske uvjete

*istekom roka od dva mjeseca u slučaju privremene nesposobnosti za pružanje njege roditelja njegovatelja ili njegovatelja

*smrću djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom, roditelja njegovatelj ili njegovatelja

*ako osoba s invaliditetom sklopi ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju

*ako je nastupio neki od razloga naveden u Zakonu o socijalnoj skrbi.

Hvala na pozornosti!

Suzana Suvajac, suradnica u UIR Zagreba

Tel. 01 / 4829119, 4829392

E-pošta: suzana@uir-zagreb.hr

